

справедливою вартістю. При такому підході може статися, що в одну групу увійдуть тварини, які мають різну методику оцінки.

Занепокоєння викликає і пропозиція щодо нарахування амортизації на тварин основного стада. Такий підхід неминуче ускладнить розрахунки амортизації через необхідність розрахунків індивідуально по кожній голові.

Таким чином, прийняття П(С)БО 30 «Біологічні активи» зумовило зміни в обліковому процесі сільськогосподарських підприємств у частині методу оцінки одержаної продукції, тварин, рослин (біологічних активів), формування доходів та витрат і визначення фінансових результатів діяльності. Однак застосування його в практичній діяльності підприємств виявило широкий спектр дискусійних питань, які доцільно врахувати.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790.
2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2006 р. № 1315.
3. Сук Л. К. Облік біологічних активів // Бухгалтерія в сільському господарстві. — 2007. — № 4. — С. 47—52.
4. Циліорик Г. І. Облік доходів сільськогосподарських підприємств за П(С)БО 30 «Біологічні активи» // Облік і фінанси АПК. — 2007. — № 6 — 7. — С. 103—106.

С. В. Руденко, асистент
Харківський національний технічний університет
сільського господарства ім. П. Василенка

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Визнання на державному рівні внутрішньогосподарського (управлінського) обліку шляхом прийняття Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» стало важливим кроком до побудови на підприємствах менеджменту, де б для прийняття управлінських рішень використовувалась достовірна та релевантна інформація.

Стосовно організації та ведення управлінського обліку на підприємствах, треба відмітити, що надання державою самостійності

господарюючим суб'єктам у цьому питанні, хоча і є об'єктивною рисою ринкової економіки, та все ж, враховуючи історію розвитку нашої країни, та сформований менталітет українського суспільства, є, так би мовити, непосильною ношею для вітчизняного бухгалтера.

З моменту визнання управлінського обліку в Україні, проведена значна робота по його дослідженню. Питання організації та ведення управлінського обліку на підприємствах розглядалися в працях І. Білоусової, Ф. Бутинця, З. Гуцалюка, В. Дерія, Т. Маренич, Л. Нападовської, Т. Слбозко, Н. Тлучкевич, Н. Цветкової, М. Чумаченька та інших. Але потребують більшої уваги питання, що стосуються проблем організації та ведення внутрішньогосподарського обліку безпосередньо в підприємствах, питання координації управлінського обліку державою.

Вважаємо, що впровадження управлінського обліку на підприємствах стикається з наступними групами проблем (табл. 1).

Таблиця 1

ГРУПИ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Вид	Сутність проблеми
Методологічні	Не обов'язковість впровадження управлінського обліку призводить до відсутності його координації, розробки методології на державному рівні, які б були основою для ведення обліку в господарюючих суб'єктах
Методичні	Відсутність єдиного підходу до методики управлінського обліку породжує широке коло невирішених проблем, які не дають змогу організувати комплексну систему управлінського обліку на підприємстві. Серед них: класифікація витрат, застосування методів обліку витрат, методика виділення центрів відповідальності, розподіл витрат загально виробничого призначення та ін.
Організаційні	Неадекватне ставлення до обліку, незрозуміння його корисності, породжує проблеми для його розвитку. Більшість нині діючих управлінських структур не дають змогу формувати інформаційний потік, що був би основою для прийняття вивіреного рішення
Кадрові	У більшості бухгалтерів склався стереотип, що бухгалтер — це простий рахівник, який діє по чітко заданому алгоритму. Таке сприйняття обліку породжує проблему для впровадження управлінського обліку. Принцип — «на підприємстві навчать» в організації та веденні управлінського обліку не працює, бо його впровадження повинно будуватися на принципі — «навчити підприємство». Слід також відмітити, що система підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців має значні недоліки

Вважаємо, що вирішення зазначених проблем потребує дій на державному рівні. А саме:

- прийняття концепції розвитку управлінського обліку в країні;
- розробка методичних рекомендацій з управлінського обліку, які б враховували галузеві особливості;
- введення в навчальні програми ВНЗ додаткових дисциплін — «Організація управлінського обліку» та «Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність».

Серед визначених заходів основним є розробка концепції. З метою координації управлінського обліку державою потрібно мати чітке уявлення про його предмет. Концепція повинна слугувати основою для визначення елементів управлінського обліку, визначення його завдань та функцій на підприємстві. Від того, як розглядати управлінський облік, чи так, як в англо-американській системі, де він — синтез наук (планування, аналіз, фінансовий менеджмент), чи як виробничий, де основна увага приділяється калькулюванню собівартості, залежатиме конкретизація виділених вище питань та розробка інших тактичних заходів.

Г. В. Савицкая, профессор
Белорусский государственный
экономический университет

МОДЕЛИРОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ РЕНТАБЕЛЬНОСТИ

Результативность анализа во многом определяется качеством построения детерминированных и стохастических факторных моделей исследуемых показателей. К сожалению, такие модели иногда строятся формальными методами, в которых многие факторы не поддаются экономической интерпретации. Факторная перегруженность моделей не повышает, а снижает их информативность и практическую значимость. При этом зачастую не обеспечивается системный подход при построении моделей, из-за чего искажается влияние факторов на результаты хозяйственной деятельности предприятия.

Так, для раскрытия факторов формирования уровня рентабельности затрат (R_z) и рентабельности продаж ($R_{\text{пр}}$) в последнее